

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ" С. КАСПИЧАН
ул."Цар Симеон" №8, тел. 05327/60-40,
e-mail: botev_kaspichan@abv.bg

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО
ИИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
2022/2023 учебна година

Настоящата програма е приета с решение на педагогически съвет, проведен на 14.09.2022 г.

I. ОСНОВНА ЦЕЛ:

1. Да ангажира учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат по същество от учебните програми по учебните предмети от учебния план.

2. Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.

3. Разглежданата в нея проблематика да „прибере" учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.
2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.
3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като:

- основни житейски умения;
- умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
- умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност
- умения за вземане на решения
- умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

1. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хораза начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.
2. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

III. СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТОИ ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
2. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
3. Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
4. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.
5. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна

среда.

6. Изграждане на самостоятелна и активна личност, която:

а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията ичовешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;

в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

г) осъзнава и цени своята културна идентичност;

д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;

ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност испособност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за свояживот и този на другите хора;

и) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето иподдържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване наприродата и създаване на устойчива околна среда;

к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовностза участие в тях.

IV. АКЦЕНТИ:

- Противодействие срещу проявите на агресия
- Превенция на зависимостите (наркомания, алкохол, тютюнопушене)
- Професионално ориентиране и кариерно развитие
- Култура на поведение и общуване
- Създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи вкласа
- Екологично възпитание
- Действия при природни бедствия, аварии, пожари и др.
- Енергийна ефективност
- Здравно образование

V. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

НАЧАЛЕН ЕТАП

1. Област на компетентности:

*1.*а. Гражданско образование

- Междуличностни отношения
- Социална среда
- От училище до вкъщи
- Права на човека
- Демократично гражданство
- Идентичности и различия в обществото
- Власт, политика и демократични ценност

- Красотата на природата
- Разделно събиране на отпадъци
- Човекът и природата
- Опазване и защита на природата – резерватите
- Червената книга – защитените животни и растения в България
- Природни бедствия и мерки за реагиране
- Приятели с природата
- С велосипед към бъдещето

*2.*г. Интеркултурно образование

- Децата празнуват заедно
- Живеем в мир и разбирателство
- България – отечество на всички българи
- Ние сме различни, ние си приличаме
- Различни, но равноправни в правата и задълженията

ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

1. Област на компетентности:

*1.*а. Гражданско образование

- Междуличностни отношения
- Социална среда
- Права на човека
- Демократично гражданство
- Идентичности и различия в обществото
- Власт, политика и демократични ценност
- Социална политика, справедливост и солидарност
- Психично здраве и личностно развитие
- Глобализация, плурализъм и толерантност

*1.*б. Здравно образование

- Физическо развитие и дееспособност
- Превенция на употребата на психоактивни вещества
- Безопасност и първа помощ
- Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции
- Лична хигиена
- Хранене

*1.*в. Екологично образование

- Вода, почва, въздух
- Вода, почва, въздухергия и климат
- Биологично разнообразие
- Потребление и отпадъци
- Общество и околна среда

*1.*г. Интеркултурно образование

- Културни идентичности
- Културна осъзнатост
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- Интеркултурно образование и права на човека

***2.* Теми**

*2.*а. Гражданско образование

- Красотата на природата
- Разделно събиране на отпадъци
- Човекът и природата
- Опазване и защита на природата – резерватите
- Червената книга – защитените животни и растения в България
- Природни бедствия и мерки за реагиране
- Приятели с природата
- С велосипед към бъдещето

*2.*г. Интеркултурно образование

- Децата празнуват заедно
- Живеем в мир и разбирателство
- България – отечество на всички българи
- Ние сме различни, ние си приличаме
- Различни, но равноправни в правата и задълженията

ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

1. Област на компетентности:

*1.*а. Гражданско образование

- Междуличностни отношения
- Социална среда
- Права на човека
- Демократично гражданство
- Идентичности и различия в обществото
- Власт, политика и демократични ценност
- Социална политика, справедливост и солидарност
- Психично здраве и личностно развитие
- Глобализация, плурализъм и толерантност

*1.*б. Здравно образование

- Физическо развитие и дееспособност
- Превенция на употребата на психоактивни вещества
- Безопасност и първа помощ
- Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции
- Лична хигиена
- Хранене

*1.*в. Екологично образование

- Вода, почва, въздух
- Вода, почва, въздухергия и климат
- Биологично разнообразие
- Потребление и отпадъци
- Общество и околна среда

*1.*г. Интеркултурно образование

- Културни идентичности
- Културна осъзнатост
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- Интеркултурно образование и права на човека

***2.* Теми**

*2.*а. Гражданско образование

- Екологично възпитание и опазване на българската природа

2. г. Интеркултурно образование

- Етносите в България
- Обичаи и традиции на различните етноси в България
- Имената – толерантност и интеркултурен диалог
- Всички сме различни и еднакви
- Какви качества трябва да притежава достойният човек?
- Агресията в училище и извън него
- Етнически общности. Дискриминация и общуване с „другите“
- Живеем заедно, независимо от различията
- България – отечество за всички етноси, които живеят тук

ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

1. Компетентности:

1. а. Гражданско образование

- Междуличностни отношения
- Социална среда
- Права на човека
- Демократично гражданство

1. б. Здравно образование

- Физическо развитие и дееспособност
- Превенция на употребата на психоактивни вещества
- Безопасност и първа помощ
- Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции
- Лична хигиена
- Хранене

1. в. Екологично образование

- Вода, почва, въздух
- Вода, почва, въздухергия и климат
- Биологично разнообразие
- Потребление и отпадъци
- Общество и околна среда

1. г. Интеркултурно образование

- Културни идентичности
- Културна осъзнатост
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
- Интеркултурно образование и права на човека
- Идентичности и различия в обществото
- Власт, политика и демократични ценност
- Социална политика, справедливост и солидарност
- Психично здраве и личностно развитие
- Глобализация, плурализъм и толерантност

2. Теми

2. а. Гражданско образование

- Конституцията. Права и задължения на българските граждани.
- Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот.
- Какво е правова държава?
- Какво означава да си добър гражданин?

- Свобода и отговорност. Семейството.
- Български национални празници – защо не учим?
- Гласуването на избори – отговорна гражданска позиция. /XI иXII/
- Професионално развитие – бъдеще и перспективи
- Как да се реализираме у нас, в Европа и по света? /XI иXII/
- Моите планове, моето бъдеще.
- Човекът – индивидуалност и космополит
- Агресията в училище и обществото.
- Етикецията в обществото.
- Гражданин на света
- Мит ли е анонимността в Интернет ?
- Какво е да си доброволец днес?
- Глобализация и идентичност или как да бъдем себе си в свят без граници

2. б. Здравно образование

- Психичното ни здраве по време на COVID-19 (коронавирус). Лична хигиена, облекло, външен вид.
- Стресът и как да се предпазим от него
- Нашето здраве е в наше задължение
- Здраве и личностно развитие
- Навици за физическа дееспособност
- Любов и секс. Отговорно сексуално поведение.
- Сексуалното насилие.
- Сексуално здраве – болести предавани по полов път ХИВ/СПИН
- Анаболи и стероиди – за и против
- Непременно слаби?! ,– опасността от анорексия и булимия

2. в.Екологично образование

- Екология и здраве
  - Създаване на екологично чиста училищна среда
  - Енергията на бъдещето
  - Съхранена природа и човешки прогрес: неразрешима дилема или възможнобъдеще?
  - Правила за поведение при ветрове и гръмотевични бури
  - „Горещи точки на замърсявания“
  - Опазване на въздуха, водите и почвата
  - Поведение и действия при различни замърсявания
  - Глобалното затопляне на климата и ефектът му върху природата
  - Потребление и отпадъци – „Кръгова икономика“, „Зелена икономика“, „Синяиконomика“
  - „Замърсителят плаща“ – за чиста природа
  - 5G технологиите - важни приложения и вреди за живите организми.

2. г. Интеркултурно образование

- Индивид, личност, различност и идентичност
- Какъв съм“аз“ и какви са „другите“?
- България – етническа и религиозна палитра
- Етнокултурен диалог

- Дискриминация и закон
  - Цивилизованост и човешка природа

VI. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

А) Възпитаване на отговорност и гражданско поведение чрез:

Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Спазване на правилника за дейността на училището.

Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение итруд.

Б) Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции:

1. Честване на всички национални и училищни празници:

Отг. Комисия - тържества, Класните ръководители

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Отг. Класните ръководители

3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, институции, организации иобщности, имащи отношение към възпитанието.

Отг. Класните ръководители

В) Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество наетническите и културните групи в класа.
2. Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различнитеетноси.

Отг. Учители по ИЦ и БЕЛ

Г) Формиране на гражданско поведение и култура:

1. Използване възможностите на електронните платформи

Отг. Учителите от област "Математика, информатика и информационни технологии"

2. Провеждане на „Ден на отворените врати" – кампания за представяне на училището.

Отг. Учителите по предмети и кл. р-ли

3. Организиране на „Етнокарнавал"

Отг. Учителите от област „Изкуства", „Домашен бит и технологии" и "ФВС"

4. Отбелязване на Деня на розовата фланелка – последната сряда на м. февруари

Отг. Класни ръководители

Д) Формиране на здравна култура и отговорно отношение към себе си:

1. Отбелязване на Световния ден за борба със СПИН – 1 декември

Отг. Учител по БЗО

2. Отбелязване на Международния ден за борба с наркотиците – 26 юни – учениците да изработят в часовете по ИИ агитационни материали за борба с наркотиците и вредата от тях и ги разпространят средсъучениците си. Отг. Учителите по ИИ

Е) Възпитаване в отговорност и грижа за Земята – нашия дом

1. Отбелязване на Световния ден на Земята – 22 април

Отг. Начални учители и учител по БЗО

1. Отбелязване на Седмицата на гората – м. април 2023 г. като всеки клас – ученици и родители засадят поне едно дърво или декоративен храст в района на училището.

Отг. Класните ръководители